

Nguyễn Trãi

Chí Linh Sơn Phú

Rồng thiêng dậy,bay rợp Lam Kinh
Giáo trời chỉ,đẹp tan bắc bình
Dựng nước thành công nhiều khó nhọc
Miền Tây sông núi hấn anh linh
Ôi ! Vua ta tài thánh vũ
Đứng lên bốn phương kinh dinh
Vận nước gian truân,khổ tâm lo tính
Thấy lẽ tất yếu của trời càng quyết chí để nghiệp thành
Nhờ thế ngày nay Hồ Việt được một nhà,mà núi này cũng lưu danh muôn thuở
Khi nghĩa quân mới dậy là lúc thế giặc đương hăng
Anh hào cả nước lựa thừa như lá thu gập sương
Chí nuốt giặc Ngô,ai Chung,ai Lãi
Mưu dựng nghiệp Hán,ai Bình,ai Lương
Vua ta ẩn nấu núi này,đánh bắt tằm hơi,bưng kín ánh sáng
Vợ con lưu lạc,quân sĩ tha phương
Trong cảnh khôn vãn bền lòng,vững tin ở ngày hưng vượng
Lấy giáo sắt làm áo mặc,lấy rế lau làm quân lương
Chí rộn ràng lo khôi phục,lòng u uất thật khôn lường
Tưởng núi này lúc ấy khác nào đất Mang Đẳng khi Hán hoàng khởi nghiệp
Biết người,biết mình,khi mềm,khi mạnh
Chờ thời,rình một,giấu nhọn,che sắc
Gôi củi nằm gai,ngậm cay nuốt đắng
Lo rửa nhục trước,giành lại quê hương
Tưởng núi này khi đó khác nào đất Cối Kê thời Việt vương ẩn nấu

Thế rồi,thu nhặt tàn quân,nuôi dưỡng ân cần
Trong sửa chiến cụ,ngoài giả hoà thân
Quyên tiền mộ lính,giết voi khao quân
Ai cũng thân người trên,chết cho người trưởng,cố sức để đền ân
Từ đây,luyện quân kén tướng,đánh địch ra kỳ
Chết vinh hơn sống nhục,biết quân ta dùng được
Lấy của giặc đánh giặc,thu quân lương vũ khí
Vẹn toàn vững kế,một mũi tên không để phí
Cầm Bành rạp đầu dâng đất
Phương Chính khiếp vía chạy dài
Bèn giữ hiểm để lập công
Lại nhiều phương lừa đánh địch
Đêm lửa đốt,ngày cò bay
Sớm chiếm Đỗ Gia,giành thế tiện trên núi ấy
Trước vượt Khả Lưu,đánh đấm địch trên sông này

Nhưng thịnh đức của vua ta ngày nay,chỉ quy mô rộng lớn của Hán Cao Tổ mới
sánh kịp
Còn như Câu Tiễn,ngoài chí phục thù là đáng kể,thì trong muôn phần không so
được với vua ta
Đến như : uy thần chẳng giết,đức lớn hiếu sinh
Nghĩ kế nước nhà trường cửu
Tha cho mười vạn hàng binh
Gây lại hoà hảo hai nước
Dập tắt chiến tranh cho muôn đời
Địch phải theo thượng sách : hai nước vẹn toàn dân được an ninh
Như thế thì thịnh đức của vua ta Cao tổ nhà Hán sao sánh kịp

Vua ta phải sánh ngang hàng với hai đế ba vương lòng danh thưở trước
Than ôi ! Xưa nay đi lại, trăm đời nên nghĩ
Nghieu nổi dậy từ Đường hầu, Thuần khởi dậy tự hàn vi
Thành Thang dấy nghĩa nơi đất bạc, Thái vương khởi binh tại núi Kỳ
Nhiều hoạn nạn là nền dựng nước
Lắm lo toan là gốc trị vì
Biến cố trải nhiều thì suy nghĩ sâu
Mọi việc lo trước thì thành công kì
Nổi nghiệp đế vương, không thể khác thế
Vậy thì vua ta dựng nghiệp thật đã tự núi này trở đi
Công cao đức cả của vua ta cũng sẽ cùng núi này hùng vĩ muôn đời
Bèn cúi đầu chấp tay, dâng lời ca rằng
trời sinh vua thánh, đất dấy nghiệp vương
Càn khôn mờ mịt, vận hội phi thường
Nhìn Linh Sơn cao vút, nhớ những ngày gian khổ
Vỗ nghiệp vương bền vững, không một ngày xao lãng
Xin ghi thịnh đức vào đá, lưu truyền bất hủ
Ngàn vạn đời sau, vẫn cùng trời đất dài lâu